

Vyvěšeno dne: 15. 1. 2021

Svěšeno dne: 29. 1. 2021

Jarmila Kožnarová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci v právní věci žalobců: **a) Doc. RNDr. Ivan Ošťádal, CSc.**, bytem Kubelíkova 733/60, Praha 3, **b) Univerzita Karlova**, se sídlem Ovocný trh 560/5, Praha 1, oba zastoupeni Mgr. Martinem Bělinou, advokátem se sídlem Pobřežní 370/4, Praha 8, proti žalovanému: **prezident republiky**, se sídlem Hrad, I. nádvoří 1, Praha 1, zastoupený JUDr. Markem Nespalou, advokátem se sídlem Bělehradská 643/77, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2020, č. j. 3 A 23/2019 - 69,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobcům a) a b) na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti celkem částku 9728 Kč k rukám jejich zástupce Mgr. Martina Běliny, advokáta, do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Podanou kasační stížností se žalovaný domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 11. 2018 (bez čísla jednacího) a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Uvedeným rozhodnutím žalovaný nejmenoval žalobce a) profesorem.

[2] Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 19. 1. 2016 žalovaný rozhodl o nejmenování tří kandidátů na profesory, mezi nimi i žalobce a). Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 27. 4. 2018, č. j. 10 A 174/2016 – 143, publ. pod č. 3790/2018 Sb. NSS, rozhodnutí žalovaného mj. v části, v níž rozhodl nejmenovat žalobce a) profesorem, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Rozhodnutím ze dne 14. 11. 2018 žalovaný opět žalobce a) nejmenoval profesorem. Proti tomuto rozhodnutí brojili žalobci a) a b) žalobou k Městskému soudu v Praze, který jí shora uvedeným rozsudkem vyhověl.

[4] Městský soud připomněl, že ve svém výše zmiňovaném rozsudku ze dne 27. 4. 2018, č. j. 10 A 174/2016 – 143, vyslovil závazný právní názor, jímž byl žalovaný povinen se řídit. Městský soud v Praze v nyní projednávané věci se proto nutně musel přesvědčit, při respektování zásady legitimního očekávání a předvídatelnosti rozhodnutí, o tom, zda byl v úplnosti respektován právní názor vyjádřený v předchozím zrušujícím rozsudku, jímž soud žalovaného v dalším postupu zavázal.

[5] Žalovaný zatížil své předchozí rozhodnutí nezákonností v části, v níž neuvedl důvody, které jej vedly k nejmenování navržených osob, a odkázal pouze na tiskovou zprávu mluvčího prezidenta republiky zveřejněnou na internetu, což dle městského soudu neodpovídalo požadavkům kladeným na odůvodnění rozhodnutí základními zásadami činnosti správních orgánů a judikaturou správních soudů. V nyní projednávané věci žalovaný za konkrétní důvod označil skutečnost, že k osobě žalobce a) jako uchazeče zjistil závažné informace svědčící o jeho dlouholeté spolupráci s někdejší Státní bezpečností (StB), k čemuž odkázal na archivované dokumenty, např. na osobní spis č. 2071 v Archivu bezpečnostních složek, a dále uvedl, že žalobce a) svou spolupráci s StB v médiích potvrdil (např. dne 21. 9. 2016 v iDnes.cz). Na základě uvedeného žalovaný uzavřel, že jednání a osobnost žalobce a) jeví jasné známky morální degradace, které se neshodují s etickým kodexem Univerzity Karlovy ani s jejím statutem. Tyto důvody shledal soud dostatečně konkrétními, a proto dle městského soudu rozhodnutí žalovaného již netrpí nedostatkem důvodů, které vedly žalovaného k nejmenování žalobce a), a žalovaný v tomto směru dodržel závazný právní názor soudu vyjádřený v předchozím zrušujícím rozsudku.

[6] Městský soud však dále konstatoval, že se žalovaný nemohl zabývat tím, zda je žalobce a) morálně způsobilý, neboť mu taková pravomoc nepřísluší. Městský soud odkázal na předchozí zrušující rozsudek, ve stručnosti zdůraznil, z jakých ustanovení v něm vycházel, a následně odkázal na jeho závěr, že ministru školství ani žalovanému nepřísluší posuzovat odborné či morální kvality uchazečů o jmenování profesorem; to mohou činit toliko k tomu pověřené orgány vysoké školy obsazené uznávanými odborníky v příslušných oborech. Pokud by orgány moci výkonné rozhodovaly o tom, kdo se stane profesorem, jednalo by se o zjevné popření autonomie veřejných vysokých škol a nepřijatelný zásah do svobody vědeckého bádání a umělecké tvorby, která je zaručena v čl. 15 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Prezident proto může posuzovat pouze zákonnost jmenovacího procesu, nikoli však hmotněprávní podmínky ke jmenování profesorem, tedy zda je uchazeč k tomu dostatečně kvalifikován a zda je významnou a uznávanou osobností ve svém oboru.

[7] Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 11. 2018 je tak dle městského soudu s předchozím rozsudkem v rozporu a výklad žalovaného zasahuje do autonomní sféry vysokých škol. Dle městského soudu nelze připustit výklad, který by mohl vést k nežádoucímu důsledku, aby byl každý akademik, který v budoucnu pomýšlí na jmenování profesorem, při své vědecké, umělecké, publikační a jiné veřejné činnosti svazován vědomím, že jeho vědecké, umělecké či pedagogické kvality budou jednou posuzovány nejen apolitickými orgány veřejné vysoké školy, ale též politicky obsazenými orgány moci výkonné. Není na místě, aby žalovaný v rozporu s uvedeným činil svá vlastní šetření a shromažďoval o navrhovaných uchazečích vlastní poznatky, které mu mají umožnit přijmout závěr o tom, že řízení, které proběhlo před orgány vysoké školy, neproběhlo řádně.

[8] Soud odmítl poukaz žalovaného na prerogativy vyplývající z jeho ústavní funkce. Uvedl, že pravomoc jmenovat profesory není v případě žalovaného pravomocí ústavní, ale toliko

pokračování

zákonnou, vycházející ze zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), v relevantním znění (dále jen „zákon o vysokých školách“). Proto se žalovaný při jmenování profesorů ocitá v pozici srovnatelné s běžným správním orgánem a je tedy vázán zákonem. Žalovaný nemůže objektivně disponovat odborností ve všech možných oborech, v nichž dochází ke jmenování profesorů vysokých škol. Současně městský soud zdůraznil, že odpovědnost za volbu kandidátů ke jmenování profesorem má sama vysoká škola, nikoliv žalovaný, neboť dle § 6 odst. 1 písm. i) zákona o vysokých školách patří mimo jiné řízení ke jmenování profesorem do samosprávné působnosti vysoké školy a jiným subjektům oprávnění konat takové řízení zákon nezakládá.

[9] Žalovaný se dle městského soudu snažil vměstnat do mantinelů, které mu již dříve stanovil Městský soud v Praze tím, že jím tvrzené nedostatečné posouzení kvalifikace žalobce a) vědeckou radou vysoké školy zastíral námitkou nesprávného postupu v řízení ke jmenování profesorem, neboť opakovaně uváděl, že neprováděl vlastní šetření, nýbrž vykonával svoji pravomoc v souladu se zákonem o vysokých školách a dříve vydaným rozsudkem Městského soudu v Praze, tedy že posuzoval zákonnost samotného jmenovacího procesu. V žalobou napadeném rozhodnutí i ve vyjádření žalovaného k žalobě však dle městského soudu lze nalézt hodnotící charakter zdůvodnění nejmenování žalobce a) profesorem pro jeho nedostatečný morální kredit, přičemž posuzování úrovně kvalifikace žadatelů nesouvisí se samotným procesem vedoucím ke jmenování. Městský soud připustil, že taková souvislost by zde mohla být v případě, že by na posuzování kvalifikace či na jiné části procesu vedoucího ke jmenování profesorem vědecká rada vysoké školy zcela rezignovala. V daném případě se však dle něj nejedná o námitku absence posouzení kvalifikace žalobce a), ale o námitku nedostatečné kvality posouzení kvalifikace uchazeče. Městský soud současně odmítl tvrzení žalovaného, že neprováděl svá vlastní šetření, neboť toto tvrzení je vyvráceno tím, že v žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný své důvody opírá o zjištění, která nejsou doložena listinami z řízení uskutečněného v rámci vysoké školy.

[10] Závěrem se soud zabýval námitkou žalobců, podle níž nedošlo ke kontrasignaci napadeného rozhodnutí předsedou vlády nebo jím pověřeným členem. K této otázce odkázal na nálezy Ústavního soudu ze dne 7. 11. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 12/17, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2017, č. j. 7 As 242/2016 – 43, publ. pod č. 3554/2017 Sb. NSS (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí správních soudů jsou dostupná též na www.nssoud.cz), přijatých v předchozím řízení o nečinnostní žalobě ve věci nejmenování žalobce a) a dalšího uchazeče profesorem, a na bod 62 předchozího zrušujícího rozsudku Městského soudu v Praze. Ze všech těchto rozhodnutí dle městského soudu vyplývá, že negativní rozhodnutí o nejmenování profesora kontrasignaci nepodléhá.

II.

Obsah kasační stížnosti

[11] Žalovaný (stěžovatel) napadá rozsudek městského soudu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[12] Městský soud v předchozím zrušujícím rozsudku uvedl, že stěžovateli přísluší posuzování zákonnosti procesu předcházejícího návrhu na jmenování konkrétní osoby profesorem. V kasační stížnosti stěžovatel zdůraznil, že s většinou premis vyslovených v tomto rozsudku nesouhlasí, avšak i kdyby je následoval, v posuzovaném případě se do mantinelů nastavených městským soudem dle svého názoru vměstnal, neboť zákonný proces předcházející návrhu na jmenování byl stížen takovými vadami, jež mohly ovlivnit jeho výsledek, a tento nedostatek neodhalil ani ministr školství. Proto stěžovatel žalobce a) profesorem nejmenoval.

[13] Stěžovatel současně odmítl závěr městského soudu, podle něhož de facto namítal, že vědecká rada vysoké školy posoudila žádost žalobce a) nesprávně či neúplně, jestliže nevezala v potaz jeho minulou spolupráci s StB. Naopak se domníval, že vada řízení spočívá v tom, že tyto skutečnosti nebyly posouzeny vůbec, ačkoliv se nejednalo o okrajová fakta, ale o jeden ze stavebních kamenů posouzení žádosti žalobce a). S procesem vedoucím k návrhu na jmenování pak dle stěžovatele nepochybně souvisí to, že vědecké radě nebylo umožněno podstatnou část svého posouzení učinit vůbec. Pokud tedy předmětné skutečnosti nebyly vůbec posuzovány, protože to nebylo vědecké radě umožněno, došlo dle stěžovatele k tomu, že zákonný proces předcházející návrhu na jmenování podaného veřejnou vysokou školou byl stížen takovými vadami, jež ovlivnily jeho výsledek.

[14] Stěžovatel dále nesouhlasí s názorem městského soudu, podle něhož by v daném případě mohla být dotčena svoboda vědeckého bádání a umělecké tvorby podle čl. 15 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Samotná absence titulu profesor dle názoru stěžovatele žalobci a) neznemožňuje svobodně bádát ani umělecky tvořit. Pokud se jedná o žalobce b), má stěžovatel za to, že uvedené svobody se vztahují na fyzické osoby, nikoliv na osoby právnické. Obdobně stěžovatel setrvává na tom, že absence titulu profesor nebrání žalobci a) ve svobodné volbě povolání.

[15] K tvrzenému zásahu do autonomie vysokých škol stěžovatel uvedl, že zákonodárce nesvěřil pravomoc jmenovat profesory přímo vysoké škole, jak je to běžné v zahraničí, ale do rukou prezidenta, takže jmenování či nejmenování profesora stěžovatelem nemůže představovat zásah do autonomie vysokých škol. Stěžovatel nesouhlasí ani se závěrem městského soudu, že pravomoc jmenovat profesory je toliko pravomocí zákonnou. S městským soudem souhlasí v tom, že zákonodárce mohl tuto pravomoc svěřit jinému orgánu, třeba i rektoru vysoké školy, a kdyby tak učinil, nebylo by pochyb o tom, že tato pravomoc je rektoru dána pouze zákonem; Ústava totiž o „rektoru“ a jeho pravomocích zcela mlčí. V případě prezidenta republiky však tato pravomoc primárně pramení z čl. 63 odst. 2 Ústavy. Na podporu tohoto tvrzení stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2018, č. j. 1 As 311/2017 – 37, přijatý v předchozím řízení ve věci žaloby proti prvnímu rozhodnutí stěžovatele o nejmenování žalobce a) a dalších dvou uchazečů profesorem.

[16] Stěžovatel dále přdestřel rozsáhlou argumentaci k otázce jeho postavení při jmenování profesorů. Vymezil se vůči závěrům městského soudu, podle nichž je stěžovatel při rozhodování o návrhu na jmenování konkrétní osoby profesorem správním orgánem (byť správním orgánem *sui generis*). K této otázce stěžovatel odkázal na komentářovou literaturu, z níž dle jeho mínění vyplývá, že prezident má zcela specifické postavení vůči jiným orgánům a institucím, které bylo ještě posíleno v důsledku zavedení institutu přímé volby.

[17] Stěžovatel se vymezil vůči pojmání rozhodnutí o jmenování (nejmenování) profesora jako správního aktu. Domnívá se, že takový závěr je značně zjednodušující. Vzhledem k tomu, že od zavedení parlamentní republiky to byl vždy prezident, kdo jmenoval profesory, jedná se nepochybně o prerogativ hlavy státu s charakterem ústavního aktu. K tomu stěžovatel odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 5. 2000, sp. zn. III. ÚS 641/99, již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2018, č. j. 1 As 311/2017 – 37, a na stanoviska prof. JUDr. Václava Pavlíčka, CSc., ze dne 2. 5. 2016 a ze dne 9. 5. 2018.

[18] Stěžovatel dále trvá na tom, že na rozhodování o jmenování či nejmenování profesorem se nevztahuje správní řád, přičemž odkázal na § 74 odst. 7 zákona o vysokých školách, potažmo na § 73 odst. 4 téhož zákona, které použití správního řádu výslovně vylučují. Městský soud v posuzované věci nekriticky přejal závěry původního zrušujícího rozsudku, aniž by reflektoval relevantní novelizaci zákona o vysokých školách. Názor, že na postup při jmenování profesorů se použije správní řád, byl nicméně chybný již v době vydání prvního zrušujícího rozsudku,

pokračování

neboť to vylučoval již toho času účinný § 74 odst. 7 zákona o vysokých školách. Městský soud vycházel z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2014, č. j. 6 As 68/2012 – 47, publ. pod č. 3104/2014 Sb. NSS, které je dle názoru stěžovatele na posuzovanou věc zcela nepřiléhavé.

[19] Závěrem se stěžovatel vyjádřil rovněž k otázce nákladů řízení. Městský soud měl dle jeho mínění přihlídnout k důvodům hodným zvláštního zřetele ve smyslu § 60 odst. 7 s. ř. s. Žalobci podali proti stěžovateli celkem tři druhy žalob (kromě žaloby proti rozhodnutí správního orgánu rovněž nečinnostní a zásahovou žalobu), přičemž všechny tyto žaloby se týkaly shodné problematiky a obsahovaly obdobnou právní argumentaci. S žalobami na ochranu proti nečinnosti a nezákonnému zásahu nebyli žalobci úspěšní, přesto však soud stěžovateli náhradu nákladů řízení nikdy nepřiznal a naopak v nynější věci ji žalobcům přiznal v plné výši. Pokud městský soud v případě stěžovatele zastával názor, že mu, jakožto správnímu orgánu s vlastním aparátem, náhradu nákladů řízení nepřizná, neměl v souladu s tímto názorem a zásadou rovnosti účastníků obdobně náhradu nákladů přiznat ani žalobci b).

[20] Stěžovatel shrnul, že na jmenování profesorem není dán právní nárok a stěžovatel není vázán návrhem vysoké školy na jmenování určité osoby profesorem. Rozhodnutí o jmenování či nejmenování profesorem pak není správním aktem a není přezkoumatelné v soudním řízení, neboť pro takové přezkoumání prerogativu prezidenta chybí zákonné zmocnění. Nadto je stěžovatel přesvědčen, že se řídil závazným právním názorem vyjádřeným v předchozím zrušujícím rozsudku městského soudu, jelikož postup při jmenování žalobce a) profesorem byl stížen zásadními vadami.

III.

Vyjádření žalobců a replika stěžovatele

[21] Žalobci podali ke kasační stížnosti společné vyjádření, v němž zdůraznili, že stěžovatel nerespektoval závazný právní názor vyslovený v předchozím zrušujícím rozsudku. Stěžovatel dle nich zastírá námitkou nesprávného postupu v řízení ke jmenování profesorem své vlastní hodnocení morálních kvalit žalobce a). Pokud potom v kasační stížnosti stěžovatel navazuje, že nedostatkem řízení dle § 74 zákona o vysokých školách má být absence posouzení spolupráce žalobce a) s StB, vymezuje stěžovatel, co a v jakém rozsahu má vědecká rada konkrétně činit předmětem svého hodnocení v rámci řízení o jmenování profesorem. A právě tato pravomoc (mimo jiných) stěžovateli podle zákona o vysokých školách nepřísluší.

[22] Žalobci mají dále za to, že v předchozím soudním řízení bylo postaveno najisto, že pravomoc jmenovat profesory nebyla stěžovateli svěřena Ústavou, ale toliko zákonem o vysokých školách a že stěžovatel vystupuje v pozici správního orgánu a je při svém rozhodování vázán právními předpisy. K této otázce žalobci odkazují na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2011, č. j. 7 As 66/2010 – 119, publ. pod č. 2597/2012 Sb. NSS, či ze dne 27. 4. 2006, č. j. 4 Aps 3/2005 – 35, publ. pod č. 905/2006 Sb. NSS.

[23] Dle žalobců stěžovatel tím, že odmítá žalobce a) jmenovat profesorem, ovlivňuje průběh zkoušek u žalobce b), složení habilitačních a hodnotících komisí a v širším kontextu i nabídku vzdělání žalobcem b) [účast žalobce a) v akreditačním a grantovém řízení], tedy konkurenceschopnost žalobce b) na trhu vysokých škol. K tomu žalobci opětovně odkázali na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2011, č. j. 7 As 66/2010 – 119, dle něhož ti, kdo úspěšně projdou mj. procesem jmenování profesorem, „*získají v rámci akademického a vědeckého prostředí (a to nikoli jen v rámci vysoké školy či fakulty, na nichž aktuálně vykonávají svoji pedagogickou či vědeckou činnost, nýbrž potenciálně na všech vysokých školách řídících se zákonem o vysokých školách) privilegované postavení umožňující jim se v podstatně významnější míře než jiné osoby podílet na rozhodovacích procesech při výkonu veřejné správy. Např. pouze docenti či profesori mají právo bez toho, aby*

ke tomu museli být individuálně schváleni vědeckou radou příslušné vysoké školy či fakulty, zkušet při státní zkoušce (...). Tyto osoby mají privilegované postavení i v jiných ohledech, zejména jako členové habilitačních komisí či hodnotících komisí v řízení ke jmenování profesorem“.

[24] Pokud se jedná o stanovisko prof. JUDr. Pavlíčka, považují jej žalobci za bezpředmětné, neboť se nejedná o důkaz ohledně skutkových okolností. Žalobci nicméně souhlasí s jeho závěrem, že prezident nemůže vydat rozhodnutí (a to ani negativní rozhodnutí), které není kontrahováno.

[25] Pokud jde o výše uvedené usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 5. 2000, sp. zn. III. ÚS 641/99, žalobcům není zřejmá analogie s projednávanou věcí. K otázce aplikace správního řádu žalobci odkázali na body 64 – 65 předchozího zrušujícího rozsudku, v němž se městský soud touto otázkou zabýval. Žalobcům není zřejmé, z jakého důvodu považuje stěžovatel použití závěrů vyjádřených ve výše zmiňovaném usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2014, č. j. 6 As 68/2012 – 47, za nepřipadné. Na citované usnesení odkázal i Ústavní soud ve zmiňovaném nálezu ze dne 7. 11. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 12/17.

[26] V neposlední řadě žalobci nesouhlasí ani s kasační námitkou ohledně nákladů řízení, neboť mají za to, že městský soud vycházel v souvisejících řízeních při rozhodování o nákladech řízení z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu. V nyní posuzované věci nicméně žalobci nevystupují jako orgány veřejné správy, ale čelí situaci, která není výslovně upravena zákonem a nebyla dosud ani řešena soudní praxí. Tuto situaci vyvolal stěžovatel, který postupuje v rozporu se zákonem a základními zásadami činnosti správních orgánů. Pokud by si počínal řádně, nebyli by žalobci nuceni obracet se na soud a žádné náklady by jim nevznikly.

[27] Na vyjádření žalobců dále reagoval stěžovatel replikou, v níž však do značné míry pouze zopakoval argumentaci obsaženou v kasační stížnosti. Nad rámec již dříve uvedeného dodal, že žalobci dle něj překrucují význam jeho tvrzení. Stěžovatel uvedl, že vědecké radě nebylo umožněno, aby mohla příslušné skutečnosti posuzovat, a tím došlo k tomu, že zákonný proces předcházející návrhu na jmenování podanému veřejnou vysokou školou byl stížen takovými vadami, jež mohly ovlivnit jeho výsledek. Stěžovatel tedy nepředepisuje vědecké radě, co má činit, ale upozorňuje na fakt, že jí bylo znemožněno, aby činila.

[28] Stěžovatel také dále trvá na tom, že nejmenování žalobce a) profesorem nemůže mít žádný dopad do práv žalobce b), neboť nikde není stanoveno, že by žalobce a) byl po jmenování profesorem ochoten a schopen funkce uváděné ve vztahu ke zkouškám a habilitacím u žalobce b) vykonávat. Současně od původního návrhu na jmenování uběhlo několik let a žalobci b) nic nebránilo, aby provedl nové řízení s žalobcem a), zahrnul do něj vytýkané skutečnosti, tyto posoudil, a pokud by i přesto žalobce a) prošel řízením úspěšně, aby předložil nový návrh na jeho jmenování.

[29] Dle stěžovatele nelze připustit, aby ve vztahu k vládě měl výkon pravomocí týkající se jmenování profesorů charakter speciálního ústavního aktu, jak uvedl Ústavní soud ve svém usnesení ze dne 18. 5. 2000, sp. zn. III. ÚS 641/99, a ve vztahu k prezidentu republiky charakter správního řízení dle správního řádu, na jehož konci stojí správní rozhodnutí.

IV.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[30] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť

pokračování

stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[31] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[32] Nejvyšší správní soud především předesílá, že obdobnou kasační stížností stěžovatele se již zabýval, byť se jednalo o věc jiného uchazeče, o jehož nejmenování stěžovatel rozhodl též dne 14. 11. 2018. I vzhledem k tomu, že rozsudky městského soudu napadené v těchto věcech vycházejí z výše citovaného společného rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2018, č. j. 10 A 174/2016 – 143 (proti němuž podal stěžovatel kasační stížnost vedenou Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 1 As 170/2018, avšak následně ji vzal zpět), a kasační stížnosti i další podání účastníků v těchto věcech obsahují zčásti identické argumenty, neshledal Nejvyšší správní soud důvod, pro který by bylo nutné se od závěrů svého rozsudku ze dne 24. 11. 2020, č. j. 1 As 312/2020 - 39, odchýlit. V něm Nejvyšší správní soud konstatoval:

„V projednávané věci je předmětem posouzení již v pořadí druhé stěžovatelovo rozhodnutí v téže věci. Rozhodnutí ze dne 19. 1. 2016, jímž stěžovatel poprvé rozhodl o nejmenování žalobce a) profesorem, městský soud zrušil rozsudkem č. j. 10 A 174/2016 – 143, v němž se podrobně zabýval povahou řízení ke jmenování profesorem, úlohou stěžovatele v tomto řízení, včetně rozsahu jeho rozhodovacích pravomocí. Stěžovatel nejprve podal proti tomuto rozsudku kasační stížnost, později ji však podáním ze dne 12. 6. 2018 vzal zpět, protože Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 21. 6. 2018, č. j. 1 As 170/2018 – 52, řízení o kasační stížnosti proti prvotnímu zrušujícímu rozsudku zastavil.

V nyní projednávané kasační stížnosti stěžovatel mimo jiné polemizuje s právním názorem vyjádřeným v prvotním zrušujícím rozsudku městského soudu, přičemž má za to, že je Nejvyšší správní soud oprávněn tento právní názor přezkoumat, neboť se promítá i do závěrů aktuálně napadeného rozsudku městského soudu. S tímto názorem stěžovatele se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje.

Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. platí, že „[p]rávním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán“. Vázanost soudem vysloveným názorem pak plyne rovněž ze samotného kasačního principu, ovládajícího jak řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, tak řízení o kasační stížnosti. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že nerespektování závazného právního názoru vysloveného správním soudem ve zrušujícím rozsudku má bez dalšího za následek zrušení nového rozhodnutí správního orgánu pro nezákonnost (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002 – 25, publ. pod č. 73/2004 Sb. NSS). Vázanost právním názorem soudu může být prolomena jen ve zcela výjimečných případech, kupříkladu v důsledku nových skutkových zjištění nebo při změně právní úpravy (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2004, č. j. 2 Ads 16/2003 - 56, publ. pod č. 442/2005 Sb. NSS, či ze dne 9. 10. 2008, č. j. 2 Afs 80/2008 – 67), nebo pokud byl právní názor v mezidobí překonán judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 31/2016 – 36).

Obdobnou situací jako v nyní posuzované věci se pak Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 25. 8. 2016, č. j. 9 As 201/2015 - 34, v němž dovodil, že „[n]evyužil-li žalovaný správní orgán možnosti brojit kasační stížností proti závaznému právnímu názoru obsaženému v prvním zrušujícím rozsudku krajského soudu, aniž mu v tom cokoliv bránilo, nemůže tak činit až v kasační stížnosti směřující proti dalšímu zrušujícímu rozsudku krajského soudu“.

V nyní posuzovaném případě stěžovatel kasační stížnost proti prvotnímu zrušujícímu rozsudku městského soudu podal, avšak později se rozhodl vzít ji zpět. Právní názor obsažený v tomto rozsudku je tedy pro stěžovatele závazný a Nejvyššímu správnímu soudu nikterak nepřislouží, aby se k němu na základě kasační stížnosti proti aktuálně napadenému rozsudku (který je již druhý v pořadí) vyjadřoval a podrobil jej přezkoumání.

Městský soud zcela správně dovedl, že předmětem soudního přezkumu v nynější věci je pouze otázka, zda stěžovatel postupoval v souladu se závazným právním názorem vyjádřeným v prvotním zrušujícím rozsudku. Nadále zde však již není prostor pro polemiku ohledně otázek, které městský soud v dotčeném rozsudku v minulosti vyřešil. Námitky stěžovatele, které směřují k přehodnocení závazného právního názoru městského soudu, vyjádřené především v bodech [14] – [18] tohoto rozsudku, proto považuje Nejvyšší správní soud za nepřijatelné a nebude se jimi již nikterak zabývat.

Pro úplnost k této otázce Nejvyšší správní soud dodává, že nepřehlédl poukaz stěžovatele na změnu právní úpravy, konkrétně novelizaci § 73 zákona o vysokých školách. Stěžovatel především zdůraznil, že městský soud nekriticky přejal názor z předcházejícího rozsudku, aniž by reflektoval novelizaci zákona o vysokých školách provedenou zákonem č. 137/2016 Sb. Podle § 73 odst. 4 zákona o vysokých školách ve znění účinném od 1. 9. 2016 totiž platí, že „[n]a jmenování profesorem se správní řád nevztahuje“.

Nejvyšší správní soud nicméně zdůrazňuje, že zmiňovanou změnu právní úpravy nelze chápat jako novou skutečnost, která by mohla vést k přehodnocení právního názoru vyjádřeného v prvotním zrušujícím rozsudku. Citovaný zákon nabyl účinnosti ke dni 1. 9. 2016, přičemž o nejmenování žalobce a) profesorem městský soud rozhodl až dne 27. 4. 2018. Z prvotního zrušujícího rozsudku je ostatně zřejmé, že městský soud si byl novelizace zákona o vysokých školách vědom, což vyplývá mimo jiné z bodu 79 rozsudku, v němž stěžovatele upozornil na nutnost změny právní úpravy v dalším řízení reflektovat. Je pravdou, že ve vztahu k posouzení aplikovatelnosti správního řádu na postup stěžovatele při jmenování profesoru vycházel městský soud ze zákona o vysokých školách ve znění účinném do 31. 8. 2016 (tedy ve znění účinném ke dni vydání správního rozhodnutí), avšak i tehdy platný a účinný § 74 odst. 7 vylučoval aplikaci „obecných předpisů o správním řízení“. Přesto městský soud, především s poukazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2014, č. j. 6 As 68/2012 - 47, č. 3104/2014 Sb. NSS, dovedl, že se správní řád na postup stěžovatele (byť v omezeném rozsahu) použije. Stěžovatel nyní v kasační stížnosti neuvedl žádné relevantní okolnosti, které by mohly tento výklad v návaznosti na novelizaci § 73 zákona o vysokých školách zvrátit, neboť pouze uvedl, že již od počátku byl výklad městského soudu ohledně aplikace správního řádu chybný. Za těchto okolností nezbývá než zopakovat, že stěžovatel měl možnost brojit proti těmto závěrům kasační stížností. Jestliže tak neučinil, nemůže svůj pasivní přístup zvrátit v tomto řízení, jehož předmět se zúžil na posouzení, zda stěžovatel respektoval či nerespektoval závazný právní názor městského soudu.“

[33] Zde považuje Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci za nutné předeslat, že městský soud i Nejvyšší správní soud ve svém rozhodování vycházejí také ze závěrů vyslovených v předcházejících soudních rozhodnutích ve věci nejmenování žalobce a) a dalšího uchazeče profesorem, především z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 9. 2016, č. j. 10 A 186/2015 - 83, a z výše zmiňovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2017, č. j. 7 As 242/2016 – 43, a dále z nálezu Ústavního soudu ze dne 7. 11. 2017, sp. zn. Pl. ÚS 12/17, který tyto závěry potvrdil, jakož i z již rovněž uváděného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2018, č. j. 1 As 311/2017 – 37. Ve všech těchto rozhodnutích byly autoritativně vyřešeny otázky, s nimiž stěžovatel přichází v projednávané věci znovu. Soudy v těchto rozhodnutích dospěly k závěru, že v případě jmenování profesoru jde o kompetenci, kterou prezidentu republiky svěřuje ve smyslu čl. 63 odst. 2 Ústavy toliko zákon, kontrasignována musí být nezbytně pouze rozhodnutí pozitivní, nikoliv negativní a i předcházející neformální přípis stěžovatele ze dne 19. 1. 2016 o nejmenování profesoru je rozhodnutím ve věci, které je nutno považovat za rozhodnutí správního orgánu (byť *sui generis*) ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., tedy individuální správní akt, který lze napadnout žalobou proti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví, přičemž žádné z těchto rozhodnutí nezpochybnilo ani skutečnost, že k této žalobě je vedle odmítnutého uchazeče legitimována také vysoká škola, která daného uchazeče ke jmenování navrhla a do jejíž práv a povinností tudíž takové rozhodnutí rovněž zasahuje.

[34] S ohledem na závazný právní názor, jímž je stěžovatel povinen se řídit, se bude Nejvyšší správní soud, obdobně jako v citovaném rozsudku ze dne 24. 11. 2020, č. j. 1 As 312/2020 – 39,

pokračování

i v nyní projednávané věci zabývat toliko kasační námitkou, dle které stěžovatel postupoval v souladu s právním názorem vysloveným v předchozím zrušujícím rozsudku městského soudu, a dále námitkou týkající se náhrady nákladů řízení před městským soudem. Pokud jde o posouzení první z uvedených námitek, Nejvyšší správní soud vycházel z předchozího zrušujícího rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 4. 2018, č. j. 10 A 174/2016 – 143, v němž se uvádí:

*„[...] úmyslem zákonodárce bylo, aby odborné kvality uchazeče byly zkoumány orgány veřejné vysoké školy. Jen vědecká rada a odborná hodnotící komise, které jsou personálně obsazeny uznávanými odborníky v příslušných oborech, **nikoliv ministr školství či prezident republiky tak mohou komplexně posoudit odborné i morální kvality uchazečů.** Role orgánů moci výkonné v celém procesu potom spočívá pouze v tom, že mají kontrolovat, zda předchozí proces v rámci vysoké školy proběhl v souladu se zákonem.*

Zákon nelze vykládat v tom smyslu, že by ministr školství, vláda či prezident republiky mohli nezávisle na předchozím posouzení vědeckých rad vysoké školy přezkoumávat, zda je uchazeč dostatečně odborně či morálně způsobilý. K posouzení odborných kvalit uchazeče nejsou odborně vybaveni, a (i kdyby případně funkci prezidenta či ministra školství vykonávala osobnost, kterou by bylo možné za odborníka na příslušnou vědeckou oblast považovat) takové posuzování není zákonem vyhrazeno jim, ale právě orgánům veřejné vysoké školy. Navíc, pokud by bylo připuštěno, aby orgány moci výkonné věcně rozhodovaly o tom, kdo může být profesorem, jednalo by se o zjevné popření autonomie veřejných vysokých škol, do níž jmenovací řízení zákonodárce výslovně zařadil. V neposlední řadě by takové pojetí mohlo vést k nepřijatelným zásahům do svobody vědeckého bádání a umělecké tvorby, která je zaručena čl. 15 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Z hlediska této ústavně garantované svobody by totiž bylo nežádoucí, aby byl každý akademik, který v budoucnu pomýšlí na jmenování profesorem, při své vědecké, umělecké, publikační a jiné veřejné činnosti svázán vědomím, že jeho vědecké, umělecké či pedagogické kvality budou jednou posuzovány nejen apolitickými orgány veřejné vysoké školy, ale též politicky obsazenými orgány moci výkonné.

Ustanovení § 73 vysokoškolského zákona ve znění do 31. 8. 2016 (ale tím spíše i ve znění aktuálním, upřesněném) tedy nelze interpretovat jinak, než že prezidentovi a vládě při jmenování profesorů svěříje pouze pravomoc posoudit zákonnost jmenovacího procesu, tedy tobo, zda navržený kandidát úspěšně prošel, či neprošel předchozími fázemi jmenovacího řízení. Posouzení ostatních podmínek ke jmenování profesorem, tedy především zda je uchazeč dostatečně kvalifikován a zda je významnou a uznávanou osobností ve svém oboru, totiž zákon svěříje právě orgánům vysoké školy, které v předchozích fázích jmenovacího řízení rozhodují. Tím není dotčeno oprávnění orgánů moci výkonné, tedy ministra školství, případně prezidenta, ověřit, zda proces výběru kandidáta proběhl v souladu se zákonem.“ (důraz doplněn dodatečně)

[35] Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku ze dne 24. 11. 2020, č. j. 1 As 312/2020 – 39, k těmto závěrům městského soudu poznamenal:

*„Ze shora citované pasáže prvotního zrušujícího rozsudku především vyplývá, že **stěžovateli nepřisluší posuzovat odborné či morální kvality uchazečů o jmenování profesorem, neboť tak mohou činit pouze k tomu pověřené orgány vysoké školy obsazené uznávanými odborníky v příslušných oborech.** Stěžovatel může posuzovat toliko dodržení procesního postupu, který předchází podání návrhu na jmenování profesora, přičemž pouze případná zjištění ohledně porušení procesních pravidel může vést k vydání negativního rozhodnutí o nejmenování navržené osoby profesorem.*

Postup při řízení ke jmenování profesorem je upraven v § 74 zákona o vysokých školách. Podle § 74 odst. 2 zákona o vysokých školách se řízení ke jmenování profesorem zahajuje na návrh uchazeče, děkana nebo rektora, popřípadě z vlastního podnětu vědecké rady fakulty nebo vědecké (umělecké) rady vysoké školy. Odborné kvality uchazeče posuzuje podle § 74 odst. 5 zákona o vysokých školách nejprve ad hoc jmenovaná odborná komise, která se tajným hlasováním usnese, zda má být uchazeč jmenován profesorem. Své stanovisko předloží komise vědecké (umělecké) radě fakulty či vysoké školy, která se na základě přednášky uchazeče usnáší o věci tajným hlasováním. V případě, že rozhodovala vědecká (umělecká) rada fakulty, musí o předložení návrhu

ministru školství hlasovat dále ještě vědecká (umělecká) rada vysoké školy. Projde-li uchazeč tímto procesem úspěšně, je návrh na jmenování profesorem doručen ministru školství, který jej pak předá prezidentovi ke jmenování dle § 73 zákona o vysokých školách.“

[36] Lze přisvědčit stěžovateli, že městský soud se ve svém předchozím zrušujícím rozsudku ze dne 27. 4. 2018, č. j. 10 A 174/2016 – 143, věnoval také rozsahu, v jakém může stěžovatel řízení o jmenování přezkoumávat a jakým způsobem se jeho závěry mají promítnout do případného rozhodnutí o nejmenování:

„Soud má však za to, že ačkoliv se správní řád v nezbytné míře na postup prezidenta při jmenování profesorů uplatní, bude tato nezbytná míra úměrná výjimečnosti prezidenta republiky jako správního orgánu sui generis. Jelikož, jak bylo uvedeno výše, prezident v řízení o jmenování profesora plní pouze úlohu orgánu, který jmenování vykoná, prošel-li uchazeč řádně řízením před orgány veřejné vysoké školy, není nutné na jeho rozhodování klást takové formální nároky jako na běžné rozhodování správního orgánu. Není tedy třeba vyžadovat, aby rozhodnutí prezidenta, ať už pozitivní či negativní, splňovalo veškeré formální náležitosti podle § 67 a 68 správního řádu, jako je například uvedení formálního výroku, odůvodnění a poučení.

S ohledem na ochranu práv dotčených jednotlivců však je třeba i v případě prezidenta vyžadovat splnění dvou materiálních náležitostí rozhodnutí. Rozhodnutí musí obsahovat jednoznačné řešení otázky, která je předmětem řízení, ve smyslu § 68 odst. 2 správního řádu, a důvody ... rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, podle § 68 odst. 3 správního řádu.

*V případě, kdy prezident dospěje k závěru, že navržený uchazeč zákonným procesem předcházejícím navržení jmenování veřejnou vysokou školou **úspěšně neprošel, či že tento proces byl stížen takovými vadami, jež mohly ovlivnit jeho výsledek, a tento nedostatek neodhalil ani ministr školství,** tedy postačí, pokud v aktu, jehož formální náležitosti závisí na jeho vlastní úvaze, jednoznačně vyjádří, koho a z jakých konkrétních důvodů profesorem nejmenuje. **Takové důvody se musí opírat o podklady, které by měl žalovaný učinit součástí spisu, jenž ve věci vede.**“ (důraz doplněn dodatečně)*

[37] Stejně jako v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2020, č. j. 1 As 312/2020 – 39, tak lze i v nyní posuzované věci dojít k závěru, že „[v]e smyslu shora citovaného § 74 zákona o vysokých školách tedy může stěžovatel zejména posuzovat, zda návrh na jmenování profesorem prošel schválením před příslušnými orgány vysoké školy, zda byly tyto orgány řádně obsazeny a zda si při hlasování počínaly v souladu s pravidly stanovenými zákonem, popřípadě vnitřním předpisem školy“.

[38] V posuzované věci Nejvyšší správní soud z žalobou napadeného rozhodnutí zjistil, že stěžovatel založil své rozhodnutí o nejmenování žalobce a) profesorem na tvrzených vadách procesu probíhajícího před navržením žalobce a) na jmenování profesorem, které dle stěžovatele spočívaly v tom, že „[j]e evidentní, že výše uvedené skutečnosti doc. Ošřádala se týkající nebyly v řízení o jmenování profesorem známy (popř. byly ignorovány), což nelze označit jinak, než jako velmi závažnou skutečnost“. Z uvedené formulace lze dovodit, že stěžovatel nemá povědomí o tom, zda skutečnosti, které o žalobci a) zjistil, avšak v rozporu s požadavky předchozího zrušujícího rozsudku městského soudu neučinil součástí spisového materiálu, byly v rámci postupu u žalobce b) posuzovány, nebo nikoliv, pouze se domnívá, že nebyly, nebo byly ignorovány. Ze spisového materiálu ani nevyplývá, zda stěžovatel vůbec proces, o jehož vadách je přesvědčen, zkoumal. Byť se v něm objevuje žádost o předložení jmenovacího správního spisu týkajícího se žalobce a), není jasné, zda zapůjčen byl, a z rozhodnutí stěžovatele nevyplývá, v jaké části řízení dle něj chyba nastala, nebo které ustanovení zákona, popřípadě předpisu žalobce b) upřesňujícího proces ke jmenování profesorů, bylo porušeno.

[39] Stěžovatel tedy očividně vůbec neposuzoval možnost, že skutečnosti, které v případě žalobce a) zdůrazňoval, hodnoceny být mohly a žalobce a) mohl přesto projít řízením s kladným

pokračování

výsledkem, ani to, zda bylo reálně možné v rámci procesu ke jmenování profesorem takové skutečnosti přezkoumat, tedy zda existuje povinnost orgánů žalobce b) tyto skutečnosti zjišťovat a hodnotit, případně zda při tom dodržely předepsaný postup a zda k těmto informacím fakticky existuje přístup, neboť tvrzení stěžovatele v jeho rozhodnutí nejsou doložena příslušnými listinami, je pouze odkazováno na osobní spis žalobce a) a na příslušný svazek spolupracovníka StB, jež mají být uchovány v Archivu bezpečnostních složek. Na základě uvedeného proto lze přisvědčit úvaze městského soudu v napadeném rozsudku, že stěžovatel fakticky nevytýká orgánům vysoké školy absenci posouzení předpokladů žalobce a) pro jmenování profesorem, ale nedostatečnou kvalitu tohoto posouzení a že se stěžovatel tímto snaží prosadit své vlastní hodnocení morálních kvalit žalobce a), k čemuž, jak vyplývá z výše uvedeného, není oprávněn.

[40] Jakkoliv se tedy stěžovatel snaží navodit dojem, že zjistil závažné nedostatky, jimiž byl stížen proces vedoucí k návrhu na jmenování žalobce a) profesorem, je zřejmé, že ve skutečnosti stěžovatel sám posuzoval morální předpoklady žalobce a). Za tímto účelem aktivně dohledával informace, které porovnával s obsahem statutu a etického kodexu Univerzity Karlovy, avšak nezjišťoval, zda je orgány žalobce b) posuzovaly, ani to, zda měly vůbec faktickou možnost je posuzovat, a případně, které své povinnosti v procesu vedoucímu k návrhu na jmenování měly porušit. Důvodem pro nejmenování žalobce a) profesorem tedy nebyly vady v řízení před orgány vysoké školy, ale stěžovatelem tvrzené nesplnění požadavků, které stěžovatel navíc dovodil nikoliv ze zákonných podmínek pro jmenování profesorem [dle § 74 odst. 1 zákona o vysokých školách se musí jednat o význačnou a uznávanou vědeckou nebo uměleckou osobnost ve svém oboru, v případě žalobce a) jde o obor fyzika - fyzika povrchů a rozhraní], ale z jím citovaných dokumentů dané vysoké školy.

[41] Stěžovatel si tedy počínal v rozporu se závazným právním názorem vysloveným v předcházejícím zrušujícím rozsudku městského soudu, neboť nejenže sám posuzoval morální kvality žalobce a), ale navíc si samostatně obstarával informace za účelem zpochybnění úplnosti podkladů, které měla k dispozici hodnotící komise a vědecká rada. Byť tedy stěžovatel tvrdí, že orgány vysoké školy vycházely z neúplných informací, je nutno uzavřít, že stěžovatel zjevně nerespektoval závazný právní názor vyslovený v předcházejícím zrušujícím rozsudku městského soudu, který stěžovateli stanovil mantinely, v nichž se může v rámci svých rozhodovacích kompetencí při jmenování profesorů pohybovat. Městský soud tedy správně dovodil, že stěžovatelem uváděné důvody nejmenování žalobce a) profesorem nelze považovat za vady předcházejícího postupu vedoucího k návrhu na jmenování a že žalobou napadené rozhodnutí je tudíž nezákonné.

[42] Nejvyšší správní soud následně posoudil rovněž námitku stěžovatele týkající se náhrady nákladů řízení, přičemž s ohledem na identickou argumentaci stěžovatele v obou souvisejících věcech vycházel z citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2020, č. j. 1 As 312/2020 – 39:

„K této otázce [soud] pouze ve stručnosti uvádí, že mu nikterak nepřísluší posuzovat správnost výroku o nákladech řízení v jiných řízeních, tj. ve stěžovatelem zmiňovaných již skončených řízeních o nečinnostní a zásahové žalobě žalobců a) a b). V nyní posuzované věci si však krajský soud nepočínal nijak excesivně. Žalobci měli ve věci úspěch, protože jim podle § 60 odst. 1 s. ř. s. vznikl nárok na náhradu nákladů řízení. Současně Nejvyšší správní soud neshledává existenci žádných zřetelných důvodů, pro něž by městský soud neměl náhradu nákladů žalobcům přiznat. Zahájení soudního přezkumu v této věci bylo důsledkem nezákonného jednání stěžovatele, který odmítl respektovat závazný právní názor vyslovený v předcházejícím zrušujícím rozsudku. Pokud stěžovatel poukazuje na skutečnost, že žalobce b) je veřejnou vysokou školou financovanou z veřejných zdrojů a současně disponující vlastním odborným aparátem, nepovažuje Nejvyšší správní soud tuto skutečnost za důvod pro nepřiznání náhrady nákladů řízení. V posuzované věci se jedná o natolik specifickou záležitost, že využití externích právních služeb představuje zcela ospravedlnitelný náklad vynaložený za účelem hájení práv žalobce b). Proto si městský soud počínal správně, když mu náhradu nákladů řízení přiznal.“

V.

Závěr a náklady řízení

[43] Nejvyšší správní soud tedy neshledal námitky stěžovatele důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly nájevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[44] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobci a) a b) měli v řízení o kasační stížnosti plný úspěch, mají tedy vůči stěžovateli právo na náhradu nákladů důvodně vynaložených v tomto řízení. Tato náhrada se sestává z nákladů vynaložených na odměnu a náhradu hotových výdajů právního zástupce žalobců za úkony právní služby provedené daným zástupcem v tomto řízení. Výši náhrady soud určil podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Zástupce žalobců učinil ve věci dva úkony společně za dvě zastoupené osoby, kterými jsou (i) vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], za který náleží odměna ve výši 3100 Kč snížená o 20 % podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 a § 12 odst. 4 advokátního tarifu, tedy 2480 Kč; a (ii) vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti [§ 11 odst. 2 písm. a) a 3 advokátního tarifu], za který náleží mimosmluvní odměna podle § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu ve výši jedné poloviny – tj. 1550 Kč, opět snížená o 20 % dle § 12 odst. 4 advokátního tarifu, tedy 1240 Kč. Stěžovatel je tak povinen zaplatit každému z úspěšných žalobců částku 3720 Kč, odpovídající odměně za dva úkony právní služby, celkem tedy 7440 Kč. K této částce je třeba přičíst paušální náhradu hotových výdajů za dva úkony právní služby (2 x 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem tedy činí náklady na odměnu a náhradu hotových výdajů zástupce žalobců částku 8040 Kč. Tuto částku je třeba navýšit o DPH ve výši 21 %. Celkem má tedy stěžovatel povinnost vyplatit na náhradě nákladů řízení žalobcům a) a b) k rukám jejich zástupce částku 9728 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 15. ledna 2021

L. S.

JUDr. Jakub Camrda v. r.
předseda senátu